

—mm O naših publikacijah piše tudi Boris Orel v članku: Iz sodobnega mladinskega slovstva, ki je izšel deloma v 5-6., deloma v 7-8. številki »Doma in sveta«. V poglavju Povesti s poučno snovjo piše: Udejstvovanje učitelja pedagoga v naši sodobni mladinski književnosti je prav dobro vidljivo ob spisih kakor so »Vrtinčice«, »Botra z Gričca« in »Mihec in Jakec«. Imenovani spisi so mladinsko slovstvo, ki gre igraje v šolski pouk, sloni nezavedno na črti zadnjih obrisov starih kultur ter je končno zavedno pisano glede na spol in starost mladine... Ribičičeva otroška knjiga »Mihec in Jakec« pa postavlja zanimiv tekst, tako vsebinsko kakor oblikovno. Ta tekst z velikimi tiskanimi črkami in vmesnimi podobami (podobopisje) ki so tudi neke podobe črk, besed in dejanj, je zares nazoren in reprezentativen. Kar je bila nekoč velika kultura podobopisja in slikopisja Egiptčanov in Babiloncev, to je danes igrača, ki nosi v sebi tajno, vzgojno ost... V poglavju Mladinska povest na bajni ploskvi piše Orel: Velikega teksta pogreša naša mladinska književnost. Danes ta tekst skuša izoblikovati naravno France Bevk. Z »Lukcem« je ustvaril dokaj čisto mladinsko povest, ki bi bil njen pomen mnogo večji, če ne bi drugi padel s svojim medlim pustolovskim svetom znatno pod ravno prvega...

Ko govori o živalski pravljici, omenja kritik med drugim: Josip Ribičič ima od naših mladinskih pisateljev največ ironičnega duha, ki ga pa nepravilno in neekonomično izrablja pri ustvarjanju svoje stilno skrbno pisane živalske pravljice (Miškolina)... In le v pravljici je mesto Ribičičevi ironiji. Saj je brez nje pravljica tako suha, uradna in premiselna. Iz primerkov v tuji književnosti dobro vemo, da se je iz velikih nasprotij ironije in pristranosti, segavosti in resnosti, pameti in nespameti, žalosti in veselja vedno spočela dobra baročna pravljica, ki je njega živost raztegljivejša, če je njen tvorec hoffmanski viharik brez pedagoških predsodkov.

Poglavje o legendi govori o Lovrenčičevem delu takole: »Tiho življenje« izvira iz ljudskega izročila in iz nekkih resničnih legendarnih dejanj. Temu primerna je njegova oblika, ki je legendarno kronična, umetniška. Zaradi tega je »Tiho življenje« brez dvoma najlepši dogodek v mladinsko-leposlovni produkciji preteklega leta. Legende pod imenom »Tiho življenje« so prvič slovenske in drugič imajo svoje bogato ozadje, religiozno kulturo slovenskega ljudstva... Legenda o »Kriščevem trnu« in Legenda o udarjenju Materi Božji sta brezprimerni osnovi za nenapisano karakterologijo primorskega in gorenjskega človeka... Naposled pa prinaša »Tiho življenje« med naš čudovito, doslej nepoznano podobo slovenskega otroka, s čimer smo že odkrili in ocenili tajno vzgojno in umetniško vrednoto takih knjig.

Na kritiko v »Zvonu«, kjer se zaletava Zupanc v Primorce v »Kresnicah«, objavlja predzadnja »Istra« iz Zagreba daljši članek, ki obsoja Zupanca in uredništvo »Zvona«.

Knjiga, ki nam prikaže veličino Nikola Tesle, knjiga, ki nas vpelje v kraljestvo elektrotehnike, knjiga, ki je v dobi elektrike prav tako potrebna učitelju kot učencu, knjiga, ki bi ne smela manjkati v nobeni knjižnici in v nobeni hiši, je »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike« od dr. L. Čermelja. Prednaročila sprejema Mladinska matica do 31. oktobra.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev Koncert v Mariboru in Celju. —Kakor je bilo že javljeno, priredi naš pevski zbor v Mariboru, ob priliki slovesne otvoritve Učiteljskega doma koncert, dne 5. novembra ob 20. uri v dvorani Uniona. Ob tej priliki se je odbor obrnil tudi na tovariše v Celju, ki so takoj pokazali veliko naklonjenost zboru, ter mu na čelu s tovariši: Pogacnikom, Gerlancem in Segulo pripravili vse potrebno za koncert v Celju 6. novembra ob pol 17. uri v dvorani Ljudske posojilnice. Opozorjamo na ti dve prireditvi vse tovariše in tovarišice s prošnjo, da si rezervirajo vstopnice že v predprodaji. Koncert v Celju se vrši popoldne radi tega, da je omogočen obisk okoličanom.

—pev Pevkam in pevcem! Sobotni pevski tečaj se bodo vršili odslej od 19. do 21. ure. Prihodnji sestanek zbora bo v petek 4. novembra ob 9. uri v Glasbeni Matici. Iz Ljubljane odpotujemo 5. nov. ob 13.43, nakar se vrši ob 20. uri koncert v Mariboru. Tu prenočimo in se vrnemo v Celje 6. nov. z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 14.20. Koncert v Celju ob pol 17. uri, odhod proti Ljubljani ob 19.25. Obleka koncertna z znakom! Udeležba dolžnost!

—pev Bližnje pevke in pevci bodo imeli pevski tečaj že v četrtek 3. novembra od 19. do 21. ure.

Šolski radio.

—r Program za V. teden. V petek dne 4. novembra bo pripravoval g. Viktor Pirnat: Bajke o Gorjancih. Razpored: 1. Pregleden opis Gorjancev. 2. Kako je Trdina nabiral bajke in kje so nastale. 3. Priprava vaje bajk po krajih kakor se vrše: Od Se-miča preko Trdinovega vrha in Opatove gore po podgorskih in žumberških obronkih do Stojdrage

Stanovska organizacija JUU iz društev:

Vabila:

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUTO-MERU. V smislu sklepa zadnjega obnega zbora vabim vse člane upravnega in nadzornega odbora, kakor tudi člane pedagoškega in obeh knjižničnih odsekov na sestanek, ki se bo vršil v četrtek, dne 3. novembra t. l. ob 16. uri v Gornji Radgoni. Dobrodošli tudi ostali tovariši (-ice), ki se zanimajo za stanovske zadeve. — Mavrič, predsednik.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LA-SKEM je zborovalo v Zidanem mostu v Sokolskem domu v soboto 8. okt. 1932. ob pol 9. uri zjutraj. Navzočih je bilo 123 tov. in tovarišic, kar znaša 92%.

Tov. predsednik pozdravi vse navzoče tovariše in tovarišice in otvori zborovanje. Na predlog tov. Lebarja imenuje predsednik kot overovatelja zapisnika zadnjega zborovanja tov. Majerja in tovarišico Drobnič Nino.

Prečita se dopis sekcije »Jugoslovenska učit. kred. zadruga. Pristop.« Dopis je vzel članstvo na znanje. Vse potrebne tiskovine glede pristopa k imenovani zadrugi ima tov. blagajnik in so članstvu na razpolago.

Nadalje se prečita dopis glede članarine in dolga kraj. šol. odborov za »Popotnika«. Tov. blagajnik ugotovi, da je naše društvo v šolskem letu 1931/32. v polni meri zadostilo finančnim zahtevam naprav sekciji. Pač pa v mesecu septembru letošnjega leta nekaj šol ni nakazalo družtvene članarine, zato prosijo, da članarino prizadete šole čimprej nakažejo. Vso zaostalo naročnino za »Popotnika« pa naj tov. upravitelji takoj poravnajo. Odnosno izposlujejo, da krajevni šolski odbori zaostate tozadevno zakonskim predpisom.

Prečita se je in pretresal dopis odbora Mladinske matice glede izvolitve sres. referenta in propagande za publikacije Mladinske matice. Po daljši debati se je ugotovilo, da učiteljstvo v našem srezu v polni meri propagira za imenovane publikacije in je na vsaki šoli bil pričetkom šolskega leta izvoljen referent za Mladinsko matico. Na podlagi te ugotovitve smatra tovarišica Razpotnik, da je sreski referent za Mladinsko matico za naš srez nepotreben. Predlog je bil soglasno sprejet.

H koncu pripominja poverjenik za Slov. Šol. Matico tov. Musar, da nekatere šole še niso plačale naročnine za lansko leto zato pričakuje, da bodo prizadete šole v najkrajšem času poravnale zaostalo članarino.

Tovariš preds. poroča o poteku in sklepih banovinske in glavne skupščine našega združenja. Banovinska skupščina je potekla v najlepšem redu in soglasnosti, dočim je glavno skupščino skušala motiti galerija. Sklepi in resolucije so bile objavljene v Učit. tovarišu, zato je ponovno poročati o tem odveč.

Tov. Gerlanc poudarja, naj bodo šolske knjige odgovarjajo lokalnim potrebam. Internati za učiteljske niso na mestu. Nadalje naj bo učiteljstvo dostopno vsem in ne samo nekaterim. Predlaga, da se pridružimo skupom kranjskega učit. društva glede učbenikov in internatov. Predsednik pojasni, da tudi sekcija v celoti ne odobrava uvedbo internatov in da bo te težko realizirati, ker bržkone sredstev ne bo na razpolago.

Sreski šolski nadzornik tov. Potočnik pripominja, da moramo biti glede sprejema na učiteljstvo precej egoisti in da naj krepko zastavimo svoje sile, da se bodo pri sprejemu upoštevali v prvi vrsti otroci učiteljev.

Tov. Kislinger predlaga, da naj se naša organizacija zavzame za omejitev učbenikov katerih množina in diferencialna vsebina je našemu šolstvu v kvar.

Tov. nadzornik predlaga, da naj tovariš Gerlanc nastopi pri prihodnjem zborovanju s formuliranim predlogom, o katerem se bo ponovno razpravljalo. Predlog je bil soglasno sprejet.

Tov. Bučar je govoril glede izpraznitve učiteljskih stanovanj ob priliki premestitev, upokojitve in smrti učiteljev. Zato predlaga, da naj sekcija izposluje, da se imenovani tozadeven odlok min. prosvete omili. Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet.

Po zborovanju se je vršila uradna sreska učiteljska konferenca.

Dušan Lunder, tajnik. Pleskovič Rudolf, predsednik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ZA MARI-BOR — MESTO je imelo svoj redni letni občni zbor dne 29. septembra t. l. na I. deški osnovni šoli v Mariboru. Od 84 članov je bilo prisotnih 60 to je 71%.

Tovariš preds. Hočevar izraža svoje zadovoljstvo, da so se odzvali tovariši in tovarišice vabilu odbora za vstop k društvu, tako da so vsi učitelji in učiteljice mariborskih šol vključeni v skupni organizaciji. Pozdravi posebej gospoda nadzornika I. Tomažiča in tov. Antona Hrena kot gosta.

O banovinski skupščini poda izčrpno poročilo tov. Womer. Glede Mladinske matice in Našega roda se je razvila živahna debata, nakar se je sprejel predlog tov. Alta:

Prosimo sekcijo: 1. da nam sporoči, kolika je knjižna zalog Mladinske matice; 2. kaj misli ukreniti, da se ta knjižna zalog čimprej razpeča in letošnji primanjkljaj Mladinske matice krije; 3. tako razpečavo bi pospešila razprodaja po znižanih cenah ob raznih prilikah, kakor Miklavžev, Božič in drugo.

Z ozirom na sklep skupščine, da se posvetovalni odbor Mladinske matice opusti, se izvolijo tovariši Samec, Feinig in Porekarjeva, ki bodo prevzeli propagando v naših šolah za Naš rod in Mladinsko matico ter bodo poročali želje in nasvete ožjemu odboru Mladinske matice.

Nadalje poroča tov. Womer o namenu in delovanju Učiteljske Gospodarske Poslovalnice. Navedel je razne ovire ter dokazal, kako lepe uspehe bi lahko donášala ta gospodarska institucija, če bi se tovariši (-ice) v polnem obsegu zavedali in bi se iste posluževali. H koncu priporoča našo knjigarno in apelira na zavednost članstva.

Tov. predsednik poda zanimivo poročilo o drž. skupščini v Beogradu, nakar so bile sprejete sledeče resolucije:

1. Da se onemogočijo izgredi, kakor so bili na letošnji glavni skupščini, naj se v bodoče vse skupščine vršijo izven Beograda in sicer v vseh večjih krajih Jugoslavije.

2. Poročilo centrale naj se pošlje društvom vsaj 14 dni pred glavno skupščino.

3. Pozivamo glavni odbor, da v sedanjih težkih časih štedi tako, da bo mogoče že s prihodnjim letom dajatev za centralo znižati.

4. Posebno pozornost naj posveča izdajanju org. časopisov, da ne bodo ti pasivni, naklada naj odgovarja številu naročnikov.

5. Vsa dosedanja učiteljska naj ostanejo še nadalje. Smo proti temu, da bi bila učiteljska samo na sedežih banovin ter internatsko urejena.

Društvo je zborovalo v preteklem letu šestkrat, odborovih sej je bilo tudi šest. Predavanj je bilo pet. Odposlalo in prejelo je društvo v tem letu 162 dopisov. Edino odsek za Učiteljski naraščaj ni dospel do akcije, kar bi bilo želeli, da se v bodočem letu popravi.

Zadovoljivo pa je bilo poročilo blagajničarke tov. Wieserjeve. Vsa članarina je plačana in vse obveznosti društva poravnane, kar je vsekakor zasluga vestne in vztrajne blagajničarke. Poročilo se je vzel z velikim zadovoljstvom na znanje in odobrenje.

Članarina se določi kakor lani Din 180.—, za poročene Din 110.—. Prispevek za Učiteljski dom ostane in društvo pristopi takoj z enim deležem k Učiteljskemu domu, z drugimi pa po možnosti ob koncu tega leta.

Tov. Hren poroča o slavnostni otvoritvi Učiteljskega doma, o odkritju spominske plošče pok. M. Neratu, o skupnem zborovanju petih društev, o nameravanih razstavah, o Ipvčevi pevski župi in prireditvi »Besede«, o koncertu učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane. Izpolni se že pri odborovi seji izvoljeni pripravljalni odbor za koncert učit. pevskega zbora.

Nadalje priporoča in pojasni slike, ki jih je založil Učit. dom v Mariboru: Gaspari: »Jesene; Vokač: Svetovna žetev pšenice; Blažič: »Kad je kod nas podne«. Vse mariborske šole so takoj naročile omenjene slike.

Predlogi: 1. Tov. Rode: Predlagamo, naj sekcija JUU v Ljubljani stori potrebne korake na merodajnem mestu, da učiteljstvo končno prejme delnice Agrarne priv. banke, ki jih je svoječasno podpisalo in za katere

je že pred poldrugim letom vplačalo polni znesek. Potrebno je, da te delnice prejme zainteresirano učiteljstvo čimprej, da mu ne zapade kupon, ki je bil ostalim delničarjem že davno izplačan.

2. Tov. Hočevar: Pri decentralizaciji splošne uprave naj se ne pozabi tudi na šolstvo. Pozivamo sekcijo, da stavi v tem pogledu svoje predloge na merodajnih mestih.

3. Tov. Burnikova vabi navzoče tovarišice, da bi pristopile kot članice k ženski podružnici Ciril in Metodove družbe.

4. Priporoča se pristopitev k društvu hišnih najemnikov.

5. Tov. Feinig apelira na navzoče, naj se spomnijo »koroških Slovencev« ter pošljejo odvisne slovenske knjige poverjeniku Kluba koroških Slovencev in sicer na I. deško osn. šolo.

6. Javijo se naj oni tovariši (-ice), ki želijo knjige Slov. Matice.

7. Nadalje predlaga, naj se uvede v Učit. tiskarni knjiga za pritožbe in nasvete.

Tajnik: Womer. Predsednik: Hočevar.

Novosti na knjižnem trgu.

—k Poziv na subskripcijo. Priručnik za šolo rada. Zaninovič Stefan, učitelj in tajnik obl. odbora P. R. K. v Zagrebu namerava izdati posebno priročno knjigo za delovno šolo. V tej knjigi bo podrobno predelana metoda čitanja in pisanja, jezikovnega in stvarnega pouka, zemljepisja, zgodovine, prirodopisa, fizike, telovadbe in risanja.

Praktičnemu računstvu je posvetil pisec posebno pažnjo in obravnava s pomočjo ročnega dela vse računске operacije.

Tudi pravljice in basni se obravnavajo po navodilih pisca s spopolnjevanjem z ročnim delom. V knjigi so tudi navodila za vse pango rokotvornega pouka.

Delo bo tiskano v najkrajšem času. Cena v prednaročilu Din 100.—. Knjigotlačna cena bo znatno višja.

Naročila in denar se pošlje na naslov: Stjepan Zaninovič, tajnik O. O. P. C. K. Zagreb, Jurišičeva ul. 3.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ne samo kot darilo,

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplovere, daljnogleda, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, Izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Specialna delavnica za popravila in uglaševanje

klavirjev

BAJDE JOSIP
Ljubljana,
Gospodarska cesta 12

KDOR OGLAŠUJE TA NAPREDUJE!

DEŽNIKI

L. MIKUŠ

LJUBLJANA

Mestni trg štev. 15

Na malo
Na veliko

Ustanovljeno L. 1939.
Telefon št. 2282.

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Jenajmoderneje urejena in izvršuje vse tiskarske dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, meš. in srednje šole. Risanka, dnevnik in beležnice.

Vse tiskovine za društva in šole (lepake, letake, izpričevala itd.) daje v tisk Učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

Ima v zalogi »Galerijo naših mozi«: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Stomšek, 4. Prašeron, 5. Levstik, 6. Stritar, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerc, 10. Tavčar, 11. Lavec, 12. Erjavec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Keranik, 18. Maister, 19. Župančič, 20. Strossmayer. Slika 10 Din.